

(इंग्रजीत टंकलिखित न्यायनिर्णयाचा मराठी अनुवाद)

(१९९७) १ एस. सी. आर ८५४

अमिताभ कुमार आणि एक

विरुद्ध

डायरेक्टर ऑफ एस्टेट्स आणि एक

3 फेब्रुवारी 1997

[न्यायमूर्ती के. रामास्वामी आणि न्यायमूर्ती जी. टी. नानावती]

सरकारी निवासस्थानांचे वाटप - वडील, एक सरकारी कर्मचारी, स्वेच्छेने निवृत्ती घेत आहेत - निवासस्थान न सोडण्याच मुदत वाढवणे - अनधिकृत ताब्याची मुदत संपणे - दंडात्मक भाडे - शुल्क आकारणे - पुत्रला तात्पुरत्या वाटपाचा हक्क - एकूण एक वेगळी बाब - यामुळे कोणताही फरक पडत नाही आणि नियमांनुसार वडील अनधिकृत ताब्याच्या कालावधीसाठी दंडात्मक भाडे देण्यास जबाबदार आहेत.

दिवाणी अपील अधिकारक्षेत्र : 1997 ची विशेष अनुमती याचिका (सी) क्रमांक 3338.

1996 च्या ओ. ए. क्रमांक 132 मध्ये नवी दिल्लीतील केंद्रीय प्रशासन न्यायाधिकरणाच्या दिनांक 28.8.96 च्या निकाल आणि आदेशावरून.

याचिकाकर्त्यासाठी महाबीर सिंग.

न्यायालयाचा पुढील आदेश देण्यात आला:

विलंब माफ केला.

दुसऱ्या याचिकाकर्त्याने मान्य केले की तो सेवेतून निवृत्त झाला आहे. त्याच्या

निवृत्तीपूर्वी, पहिला याचिकाकर्ते, त्याच्या मुलाने वडिलांच्या पर्यायन सिद्धांत घराच्या वाटपासाठी अर्ज केला होता. निःसंशयपणे, मागितलेल्या वेळेच्या आत वाटप केले जाऊ शकले नाही. सुरुवातीला विभागाने मागितल्याप्रमाणे चार महिन्यांसाठी मुदतवाढ दिली, परंतु ती संपल्यानंतर त्यांनी परिसर रिकामा केला नाही. परिणामी, मुदतवाढीचा आदेश मागे घेण्यात आला. परिणामी, पहिला याचिकाकर्ते अनधिकृतपणे ताब्यात राहिला ज्यासाठी त्याला दंडात्मक भाडे भरण्याचे निर्देश देण्यात आले. याचिकाकर्त्यांनी न्यायाधिकरणातील आदेशांच्या योग्यतेवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले आहे. न्यायाधिकरणाने 28 ऑगस्ट 1996 रोजी आक्षेपार्ह आदेशात ओ. ए. 132/96 ला फेटाळला.

याचिकाकर्त्यांचे विद्वान वकील श्री महाबीर सिंग असा युक्तिवाद करतात की दुसरा याचिकाकर्ते त्याच्या वडिलांच्या पर्यायन सिद्धांत वाटपासाठी अर्ज करण्यास पात्र आहे. ज्या वाटपासाठी तो पात्र आहे तो मुद्दा बराच काळ निश्चित केला गेला नव्हता आणि विलंब उत्तरवादीच्या सरकार बाजूने होता, त्यांच्यावर दंडात्मक भाडे लादले जाऊ शकत नाही. आम्हाला वादात कोणतेही बळ सापडत नाही. असे दिसून येते की 9 नोव्हेंबर 1987 रोजी मेमो क्रमांक 12035 मध्ये जारी केलेले तात्पुरते वाटप नियम, मुद्दा क्रमांक (ii) ऐच्छिक निवृत्ती घेऊ इच्छिणाऱ्या अधिकाऱ्याच्या आश्रितांना तात्पुरते वाटप करण्याशी संबंधित आहेत. त्यात अशी तरतूद आहे की स्वैच्छिक निवृत्ती घेऊ इच्छिणाऱ्या अधिकाऱ्यावर अवलंबून असलेला सरकारी कर्मचाऱ्यांच्या निवृत्तीबाबतच्या तात्पुरत्या वाटप/नियमिततेसंबंधीच्या आदेशांमध्ये दिलेल्या इतर विहित अटींच्या पूर्ततेच्या अधीन राहून तात्पुरत्या वाटपासाठी पात्र असेल. मुद्दा क्र. (viii) नियमितीकरणाची तारीख सूचित करते आणि अशी तरतूद करते की "जर पात्र आश्रित आधीच सरकारी सेवेत असेल आणि नियमाधीन करणे हक्कदार असेल तर नियमितीकरणाची तारीख रद्द करण्याच्या तारखेपासून असावी आणि आदेश जारी करण्याच्या तारखेपासून नाही जी आतापर्यंत पाळली जात होती". दुसऱ्या शब्दांत, ताब्यात शासकीय निवासस्थान असले तरी ते नियमित केले जाऊ शकते. जरी वाटपग्राहीकडे शासकीय निवासस्थान असले, तरी ते नियमित केले जाऊ शकते. तथापि, अनधिकृत ताब्यात असलेल्या सरकारी कर्मचाऱ्याला दंडात्मक भाडे भरणे आवश्यक आहे. असा युक्तिवाद केला जातो की वडील निवृत्त होणार होते आणि त्यांचा मुलगा तात्पुरत्या

वाटपाचा हक्कदार असल्याने, याचिकाकर्ते क्रमांक 2 यांनी केलेल्या अर्जाच्या निर्णयाचा आरोप केला जाऊ शकत नाही. आम्हाला वादात कोणतेही बळ सापडत नाही. असे दिसून येते की मुलगा ज्या हक्कासाठी पात्र आहे तो हक्क वडील ज्या हक्कासाठी पात्र होते त्यापेक्षा वेगळा आहे. त्यामुळे, मुलगा सरकारी सेवेत होता या वस्तुस्थितीच्या आधारे तात्पुरत्या वाटपासाठी अर्ज करण्यात आला होता या केवळ वस्तुस्थितीमुळे काही फरक पडत नाही. अर्थात, पहिला याचिकाकर्ते अनधिकृत ताब्यात होता, परिणामी, नियमांनुसार त्याला दंडात्मक भाडे भरणे आवश्यक आहे. या परिस्थितीत, आम्हाला वादात कोणतेही बळ सापडत नाही आणि न्यायाधिकरणाच्या आदेशात हस्तक्षेप करण्याची हमी नाही. दंडात्मक भाडे भरण्यासाठी आजपासून दोन महिन्यांची मुदत देण्यात आली आहे.

त्यानुसार विशेष अनुमती याचिका फेटाळली जाते.

जी. एन.

याचिका फेटाळण्यात आली.

अस्वीकरण

"या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या / तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरिता वापर करता येणार नाही. तसेच, इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरीता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणीकरिता वैध मानला जाईल."